

TALEPAPIR - SAMRÅD O OM HÆNDELSEN MED DRONEAKTIVITET I KØBENHAVNS LUFTHAVN DEN 8. OKTOBER 2025

Hovedbudskaber

- Danmark og Europa står i en alvorlig sikkerhedssituation, hvilket understreges af hændelsen i Københavns Lufthavn den 22. september og en række efterfølgende hændelser i dansk luftrum.
- Forsvaret har støttet politiet i håndteringen af hændelserne samt i sikkerheden omkring EU-topmødet den 1. – 2. oktober.
- Der er behov for at styrke danske kapaciteter til at imødegå dronehændelser.

Tak for muligheden for at komme i samråd her i dag.

Det var en meget alvorlig situation vi stod i den 22. september, hvor et stort antal rapporter om droner over Kastrup førte til, at Skandinaviens travleste lufthavn blev lukket ned i fire timer. De følgende dage oplevede vi som bekendt en række lignende, stærkt bekymrende hændelser mange steder i landet og talrige luftobservationer over hele landet.

Når jeg her bruger terminologien "luftobservation", så er det, fordi vi får indrapporteret et meget stort antal observationer. Så der er behov for at tydeliggøre, at der selvsagt ikke er lighedstegn mellem, at noget er blevet observeret i luften, og at der så med sikkerhed er observeret en drone. Blandt de mange luftobservationer, som vi har hver dag, er der utvivlsomt droner. Men der vil også være mange andre ting, som folk forveksler med en drone – f.eks. at folk reelt har set et lille fly, lyset fra en vindmøllevinge eller lignende.

Der er som nævnt ingen tvivl om, at der de seneste uger har været droneaktivitet over Danmark – også over militære områder.

Men som jeg har sagt fra dag 1, så er det notorisk svært at komme med en endelig konklusion om, at en drone er fra en fremmed stat. Den hybride krigsførelses natur er, at aktørerne ikke selv giver sig til kende – tværtimod vil de typisk gøre alt for at sløre sig. Så vi må indstille os på, at vi formentlig aldrig får en endegyldig bekræftelse på, om de seneste ugers begivenheder skyldes droner fra en fremmed stat.

De seneste ugers begivenheder har meget tydeligt vist, at droner er en trussel mod Danmark. Den trussel er alvorlig og reel. Men begivenhederne har også vist, at vores beredskab til at detektere og nedtage droner slet ikke er godt nok. Vi er alt for sårbare. Så mit fokus nu er meget klart: At vi hurtigt får opbygget Forsvarets kapacitet til at detektere og nedtage droner. Både i forbindelse med beskyttelsen af de militære installationer i Danmark, men også som bistand til politiet i forhold til den civile infrastruktur.

Men jeg vil også gerne fremhæve, at forløbet samtidig viste noget af det, som vi er gode til i Danmark: Der blev ydet en kæmpe indsats fra det engagerede personel i Forsvaret og en lang række andre myndigheder.

Samtidig trådte de danske virksomheder lynhurtigt til med højteknologiske løsninger, og vi fik også særdeles værdifuld bistand fra en lang række allierede lande. I fællesskab blev der

etableret et stort antal løsninger, der hver især har bidraget til at styrke vores antidrone-kapacitet.

Og alt det skete på ganske få dage. Men der er ikke tvivl om, at vi stadig har et stort arbejde foran os.

Med disse indledende bemærkninger, vil jeg nu komme lidt nærmere ind på de konkrete hændelser og på, hvad vi nu gør for at styrke vores samlede kapacitet til at håndtere truslen fra droner.

Jeg vil med det samme sige, at selv om der er tale om et lukket samråd, så er det begrænset, hvad jeg kan sige om hændelserne. Dels fordi der er en igangværende efterforskning. Dels fordi nogle af oplysningerne er klassificerede.

Men observationerne i luften over Københavns Lufthavn mandag den 22. september medførte som bekendt en lukning af luftrummet over lufthavnen i fire timer. Efterfølgende observationer af mulige droner medførte ligeledes lukning af luftrummet i flere lufthavne i Jylland og på Bornholm.

Også i de efterfølgende dage blev der rapporteret om flere droner omkring en række danske lufthavne og militære installationer.

Efterforskningen pågår som bekendt fortsat, og det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at tegne et sikkert billede af begivenhederne, herunder af hvem der måtte stå bag.

Under den konkrete hændelse ved Københavns Lufthavn, og i de efterfølgende hændelser ved anden civil infrastruktur, har Forsvaret været indsat som støtte for politiet.

Ved hændelserne og i forbindelse med afholdelse af topmøderne den 1. og 2. oktober har Forsvaret bl.a. bidraget med helikoptere til transport og overvågning, udstyr til detektion og nedtagning af droner og specialoperationsstyrker med politimæssige beføjelser. Herudover havde Forsvaret bl.a. disponeret et patruljefartøj til farvandet i nærheden af Københavns Lufthavn, der bidrog til overvågning og til at danne et overblik.

Forsvarets Efterretningstjeneste har ligeledes bidraget med personel og materiel, og bistår ligeledes aktivt politiet i den videre efterforskning.

Desuden har Danmark modtaget markant støtte fra flere nære allierede, herunder militære bidrag, som har bidraget til sikkerheden under topmøderne. Danmark har modtaget bidrag fra Ukraine, Nederlandene, Sverige, Norge, Finland, Polen, Tyskland, Frankrig, UK og USA. De konkrete elementer i støtten vil jeg ikke gå i detaljer med, men det har generelt set

været kapaciteter, der har understøttet evnen til at detektere og imødegå droner.

Som nævnt har Forsvarets rolle ved hændelsen i Københavns Lufthavn og under topmøderne været at yde bistand til politiet.

Men mere generelt har Forsvaret også en række egne opgaver i forhold til indsatsen mod droner. Forsvaret overvåger således luftrummet i Danmark. Og Forsvaret kan som led i afvisningsberedskabet og håndhævelsen af dansk suverænitet neutralisere droner, der måtte blive benyttet til at krænke dansk suverænitet, herunder krænke dansk territorialhøjhed.

Tidligere på året vedtog Folketinget endvidere et lovforslag, der som noget nyt giver Forsvaret lovhjemmel til at neutralisere droner, der ulovligt befinder sig i en flyveforbudszone ved blandt andet militære områder. Den nye hjemmel giver i den forbindelse Forsvaret frit valg i forhold til, hvilke midler Forsvaret anvender til at neutralisere dronerne.

Forsvaret råder over en række kapaciteter til at detektere og nedkæmpe droner, som også kan anvendes til støtte for politiet.

Men der er ingen tvivl om, at vi har behov for at styrke de danske kapaciteter for at kunne modgå dronehændelser.

Det skal ses i lyset af, at Europa og Danmark befinder sig i en alvorlig sikkerhedspolitisk situation. Forsvarets Efterretnings-tjeneste vurderer, at Rusland i øjeblikket fører en hybrid krig mod NATO og Vesten.

FE vurderer, at det er meget sandsynligt, at den hybride trussel fra Rusland mod NATO vil stige de kommende år.

Danskere og europæere vil med andre ord opleve flere hybride angreb, mere aggressiv adfærd og flere forsøg på at splitte os.

FE vurderer det samtidig sandsynligt, at Rusland vil blive mere villig til at skærpe de hybride angreb, hvis NATO ikke reagerer på dem.

Derfor er det afgørende, at Danmark følger med den teknologiske udvikling på droneområdet. Det har vi ikke formået i fornødent omfang indtil nu.

Der er derfor nu en række spor, som vi allerede har igangsat til at anskaffe yderligere kapaciteter på meget kort sigt. De igangsatte initiativer skal blandt andet ses i sammenhæng med de mange positive tilkendegivelser, vi har modtaget fra industrien, som med kort varsel har tilbudt deres støtte og hjælp.

Regeringen har sammen med forsvarsforligskredsen også truffet beslutning om en markant investering i jordbaserede luftforsvarssystemer.

Med anskaffelsen kan der på sigt være jordbaseret luftforsvar til stede i hele Danmark med henblik på at bidrage til beskyttelse af f.eks. civilbefolkningen, byer, militære objekter og kritisk infrastruktur, blandt andet imod hybridangreb med droner. Forsvaret kan allerede fra i år se frem til, at den første del af Forsvarets jordbaserede luftforsvar kan tages i operativ anvendelse.

Vi har i marts 2025 oprettet Forsvarets Dronecenter, som skal drive udviklingen på droneområdet via erfaringsindhentning samt samarbejde med industrien og forskningsinstitutioner.

Vi har lært meget de seneste uger. Både i forhold til at overvåge, detektere og bekæmpe droner. Der er mange ting, som vi kan gøre bedre. Det er vi allerede i gang med at gøre.

Den teknologiske udvikling på droneområdet går hurtigt. Det er et kapløb om udvikling. Det stiller store krav til Forsvaret. Det kommer vi også til at drøfte i forligskredsen.

Og derfor har vi også rakt ud til vores allierede. For at dele viden, erfaringer og materiel, der kan håndtere situationen.

Vi har mødt en meget stor velvilje til at støtte Danmark. Dels i form af konkrete bidrag og kapaciteter, som vi så under sidste uges topmøder. Dels i form af vidensdeling og erfaringsudveksling vedrørende imødegåelse af droner.

Det vidner først og fremmest om stærke bånd mellem Danmark og vores allierede. Men også om, at Danmark ikke står alene med denne udfordring. Forsvaret af Danmark sker ikke kun i Danmark. Det sker også gennem NATO og EU.

Her samarbejder vi også om en række tiltag, der skal gøre os alle mere sikre mod russiske provokationer og aggression. Det er en fælles europæisk opgave at opbygge et stærkt droneberedskab i Europa.

Tak for ordet.